

Handläggare
Anders Hallberg
08-508 26 401**Till**
Exploateringsnämnden
2025-09-25

Motion av Jan Jönsson m.fl. (L) om att revidera markanvisningspolicyn för att främja stadens bostadssociala arbete. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Thomas Andersson
FörvaltningschefCarolina Zandén
Avdelningschef

Sammanfattning

Exploateringsnämnden har fått en motion om att revidera markanvisningspolicyn för att främja stadens bostadssociala arbete av Jan Jönsson (L), André Nilsson (L) och Björn Ljung (L) på remiss. De föreslår att markanvisningspolicyn ska förtydligas med skarpare riktlinjer som medger staden rätt att ställa riktade krav vid markanvisning och att socialnämnden ges en större roll genom sin kunskap och erfarenhet.

Exploateringskontoret
StabFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Växel 08-508 276 00
exploateringskontoret.expl@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Exploateringskontoret ser positivt på förslag som på ett eller annat sätt underlättar stadens arbete med bostadsförsörjningen. En väl fungerande bostadsförsörjning är en förutsättning för unga vuxna att flytta hemifrån, för barnfamiljer att byta till en större bostad, för pensionärer att flytta till en mer ändamålsenlig bostad,

för nyinflyttade att etablera sig och för personer med särskilda behov att hitta en lämplig bostad.

Kontoret konstaterar att motionen, att främja stadens bostadssociala arbete, överensstämmer med inriktningen i stadens budget. I förslaget till handlingsplan för bostadsförsörjning, som just nu är ute på remiss, föreslås en rad insatser som syftar till att främja stadens bostadssociala arbete.

Exploateringskontoret vill även i detta sammanhang framhålla SHIS Bostäder, Stockholms stads bostadssociala resurs.

Remissen

Exploateringsnämnden har fått en motion på remiss av Jan Jönsson (L), André Nilsson (L) och Björn Ljung (L) om att revidera markanvisningspolicyn för att främja stadens bostadssociala arbete. De föreslår att markanvisningspolicyn ska revideras för att innehålla skarpare riktlinjer som medger staden rätt att ställa riktade krav vid markanvisning. *”Genom att mark upplåts till aktörer som har till avsikt att bygga bostäder som även kan efterfrågas av de med smalare plånböcker.”* Vidare föreslår liberalerna att socialnämnden ges en större roll och genom sin kunskap och erfarenhet samverka med exploateringsnämnden i större utsträckning än idag.

Mot denna bakgrund föreslår liberalerna:

- Att berörda nämnder i staden ges i uppdrag påbörja ett djupare samarbete för att öka kunskapen om bostadssocial problematik.
- Att berörda nämnder i staden ges i uppdrag att ta fram förslag på bostadssociala krav i enlighet med motionen som kan föras in i markanvisningspolicyn.

Ärendets beredning

Exploateringsnämnden har fått ärendet på remiss för yttrande senast den 7 oktober 2025, varför nämnden föreslås att omedelbart justera beslutet. Ärendet har beretts av exploateringskontorets stab.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret ser positivt på förslag som på ett eller annat sätt underlättar stadens arbete med bostadsförsörjningen.

En väl fungerande bostadsförsörjning är en förutsättning för unga vuxna att flytta hemifrån, för barnfamiljer att byta till en större bostad, för pensionärer att flytta till en mer ändamålsenlig bostad, för nyinflyttade att etablera sig och för personer med särskilda behov att hitta en lämplig bostad. Bostadsförsörjningen är också en förutsättning för en fungerande arbetsmarknad och en hållbar ekonomisk utveckling.

Kontoret konstaterar att motionen, att främja stadens bostadssociala arbete, överensstämmer med inriktningen i stadens budget.

”Exploateringsnämnden ska utveckla och implementera modeller så att fler hyresrätter med överkomliga hyror byggs i hela staden, av både allmännyttan och privata hyresvärdar.”

”Exploateringsnämnden ska verka för nya affärsmodeller samt olika bostads- och boendeformer i samband med markanvisning, t.ex. kooperativa hyresrätter, hyrköp, byggemenskaper och kollektivhus. Generellt ska en bredd av aktörer, stora och små, eftersträvas.”

Exploateringskontoret deltar i flera projekt inom ramen för dessa uppdrag. Det har på senare år utvecklats olika modeller i syfte att sänka trösklarna för konsumenter som vill in på den ägda bostadsmarknaden. En av dessa modeller benämns vanligen hyrköp. Hyrköp provas just nu i ett flertal projekt runt om i staden.

Nya bostäder är dock ofta för dyra för hushåll med lägre inkomster. Utöver behovet av nya bostäder som hushåll kan efterfråga behöver nyttjandet av befintligt bostadsbestånd bli mer effektivt, något som de allmännyttiga bostadsbolagen arbetar aktivt med.

I Stockholms stads budget 2024 fick exploateringsnämnden i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen, stadsbyggnadsnämnden, socialnämnden, äldre- och barnnämnden och Stadshus AB utveckla arbetet med att ta fram Riktlinjer för bostadsförsörjning.

I förslaget till handlingsplan för bostadsförsörjning, som just nu är ute på remiss, föreslås en rad insatser som syftar till att främja stadens bostadssociala arbete. Enligt stadens budget ska

handlingsplanen för bostadsförsörjning utvecklas som komplement till översiktsplanen och få tydligt genomslag i markpolitiken. Handlingsplanen ska fungera som kunskapsunderlag och vägledning i kommande markanvisningar. I arbetet med handlingsplanen har socialförvaltningen bland annat bidragit med behovsanalys för socialtjänstens målgrupper.

Handlingsplanen utgår från nationella och regionala mål, planer och program. Den innehåller stadens övergripande mål och insatser för en bättre fungerande bostadsförsörjning och beskriver även de utmaningar som behöver hanteras. Föreslagna insatser omfattar både nyproduktion och ett mer effektivt nyttjande av befintliga bostäder.

En av insatserna syftar till att kartlägga förekomsten av strukturell hemlöshet, långvarig utestängning från bostadsmarknaden, och vidta åtgärder som såväl förebygger som motverkar strukturell hemlöshet.

Exploateringskontoret vill även i detta sammanhang framhålla SHIS Bostäder, Stockholms stads bostadssociala resurs. SHIS erbjuder genomgångsboenden för etablerade och nyanlända stockholmare som av sociala eller ekonomiska skäl har hamnat utanför den ordinarie bostadsmarknaden. SHIS är en viktig aktör i arbetet med att förebygga och motverka hemlöshet.

Slut

Bilaga

1. Motion av Jan Jönsson (L), André Nilsson (L) och Björn Ljung (L) om att revidera markanvisningspolicyn för att främja stadens bostadssociala arbete